

NOTA DE PREMSA

comunicacio@iphes.cat

www.iphes.cat

El jaciment del Molí del Salt, declarat Bé Cultural d'Interès Local

El jaciment arqueològic de Vimbodí i Poblet és excavat per l'IPHES en el projecte de recerca “Evolució paleoambiental i poblament prehistòric a les conques dels rius Francolí i Gaià”

Vimbodí i Poblet, 7 juliol de 2023. El ple del Consell Comarcal de la Conca de Barberà, reunit el passat dilluns al vespre a Montblanc, va aprovar per unanimitat declarar com a Bé Cultural d'Interès Local (BCIL) el jaciment arqueològic del Molí del Salt, al municipi de Vimbodí i Poblet.

El jaciment arqueològic del Molí del Salt és excavat per l'IPHES en el marc del projecte de recerca “Evolució paleoambiental i poblament prehistòric a les conques dels rius Francolí i Gaià”. El director de les excavacions és l'arqueòleg Manuel Vaquero i compten amb el suport, entre d'altres, de l'Ajuntament de Vimbodí i Poblet i del Consell Comarcal.

Les excavacions arqueològiques al Molí del Salt van començar l'any 1999, quan es va realitzar una intervenció d'urgència per avaluar l'interès del jaciment. L'any 2001 es va portar a terme la primera campanya i els treballs han continuat de forma ininterrompuda fins a l'actualitat.

Els resultats dels gairebé 25 anys d'excavacions han posat al descobert un dipòsit estratigràfic de més de 2 metres de potència. Les datacions obtingudes pel mètode del carboni 14 en els diferents estrats d'aquesta seqüència indiquen que l'abric fou ocupat per grups de caçadors-recol·lectors al final del paleolític superior, entre els 15.000 i els 13.000 anys abans del present. Tanmateix, després d'una fase de desocupació d'uns 4.000 anys, el jaciment fou ocupat una altra vegada per grups del mesolític uns 9.000 anys abans del present.

Les excavacions han permès recuperar milers de restes arqueològiques, sobretot peces de sílex derivades de la fabricació d'eines de pedra i restes òssies dels animals que caçaven aquestes poblacions. També s'han recuperat eines fetes amb os i petxines marines perforades que es feien servir com a penjolls. A més a més de

Comunicació IPHES

c-e: comunicacio@iphes.cat

Telèfon: 616767864

Zona Educacional 4. Campus Sescelades URV (Edifici W3)

43007, Tarragona

la gran quantitat i la diversitat de les restes, la troballa de fogars suggereix que el jaciment va funcionar com un campament residencial, on aquests grups de caçadors nòmades realitzaren un ampli ventall d'activitats domèstiques.

Un dels aspectes més rellevants del jaciment i que el fan particularment singular en el marc de l'arqueologia catalana és la troballa de peces d'art moble. Es tracta sobretot de plaques d'esquist i d'alguns còdols de calcària amb gravats, encara que s'ha recuperat també un còdol amb pintures. Aquests gravats representen principalment els animals caçats (cérvols, cavalls, bòvids) i mostren els trets estilístics típics de l'art del final del paleolític superior. A més a més, s'han trobat peces amb motius molt poc habituals en l'art paleolític, com figures humanes i, sobretot, un gravat excepcional que mostra la representació de set cabanes que constituïrien un campament. Aquesta és una peça única al món, la representació més antiga d'un paisatge humà trobada fins ara. Les més de 20 peces recuperades fins al moment al Molí del Salt fan que ara mateix sigui la col·lecció d'art moble paleolític més important de Catalunya. Un altre fet excepcional en jaciments d'aquesta cronologia és la troballa de restes humanes. En un dels nivells més recents del paleolític superior, datat al voltant dels 13.500 anys abans del present, es van trobar l'any 2010 diverses dents pertanyents a un individu infantil d'uns 4-5 anys d'edat. Més significativa ha estat encara la troballa d'una mandíbula pràcticament sencera l'any 2022, en el nivell més antic del jaciment, en aquest cas corresponent a un individu de 3 anys d'edat.

La recerca portada a terme al Molí del Salt s'ha reflectit en nombroses publicacions i presentacions en congressos d'àmbit nacional i internacional.

Fins al moment s'han publicat una monografia i 30 articles, set dels quals en revistes internacionals amb factor d'impacte. A més a més, el registre arqueològic del Molí del Salt ha estat l'objecte de quatre tesis doctorals i set tesis de màster.